

CT dikke darm (colon)

Radiologie

U bent door uw behandelend arts naar de afdeling Radiologie en nucleaire geneeskunde verwezen om een CT scan van de dikke darm af te spreken. Dit onderzoek wordt gedaan door een of meerdere radiodiagnostisch laboranten.

Op het afgesproken tijdstip meldt u zich met uw verzekerings- en legitimatiebewijs op de afdeling Radiologie.

Het onderzoek:

CT colongrafie is een onderzoek met gebruik van röntgenstralen. Met de CT is het mogelijk om dwarsdoorsneden van de dikke darm te maken. Met behulp van de dwarsdoorsneden kunnen we op een later tijdstip reconstructies maken zodat er een goed overzicht is van uw dikke darm.

Het onderzoek duurt ongeveer 30 minuten.

Verloop van het onderzoek:

- Nadat u zich heeft gemeld bij de balie van poli radiologie neemt u plaats in de wachtkamer.
- U wordt opgeroepen en de radiodiagnostisch laborant(e) vraagt u uw kleding uit te doen en een OK jasje en/of speciaal broekje aan te trekken. Wanneer u aandrang heeft kunt u ook hier van te voren nog naar het toilet.
- Voor aanvang van het onderzoek wordt uitleg gegeven. Ook worden er een aantal vragen gesteld over medicijngebruik en allergieën.
- Via een slangetje in de anus wordt lucht in de dikke darm gebracht. Door het inbrengen van de lucht kunt u last krijgen van een borrelend of krampend gevoel in de darmen. Dit kan pijnlijk zijn
- In sommige gevallen wordt er via een infuus een jodiumhoudend contrastmiddel toegediend, in de bijlage vindt u meer informatie hierover.
- Bij voldoende lucht in de darmen wordt de scan gemaakt. Het onderzoek wordt in rug- en buikligging gedaan. U schuift meerdere keren door de ronde opening van de CT scan, waarbij u gevraagd wordt om in te ademen.
- U krijgt, na het onderzoek, de gelegenheid om naar het toilet te gaan om overtollige lucht kwijt te raken.

Voor meer informatie en een filmpje zie <http://dcwf.nl/onderzoeken/ct-scan/>

Zwangerschap

Het onderzoek wordt uitgevoerd met röntgenstraling. Dit kan schadelijk zijn voor het ongeboren kind. Als u zwanger bent, ook als u het nog niet helemaal zeker weet, wilt u dit dan voor het onderzoek aan de laborant(e) melden?

Allergie

Wanneer u overgevoelig of allergisch bent voor bepaalde stoffen, wilt u ons dat dan vóór het onderzoek laten weten?

Voor het onderzoek dient u onderstaande te melden:

- Acute diverticulitis
- Recente operatie aan uw darmen.
- Stoma
- Diabetes (suikerziekte)
- Medicijngebruik, in overleg met uw arts kunt u uw medicijnen blijven gebruiken.
- Volgen van een dieet voor hart- of nierziekten (vocht of natrium arm beperkt dieet)
- Allergieën, of eerdere overgevoeligheidsreacties bij onderzoeken.

Vorbereiding:

Het onderzoek kan alleen doorgaan als u het onderstaande dieet volgt en op tijd de bijgeleverde medicijnen inneemt volgens het schema (zie verderop beschreven).

Bij het maken van uw afspraak krijgt u drie flesjes, TelebrixGastro (of gelijksoortig) mee. Dit is een contrastmiddel dat nodig is om uw darmen goed zichtbaar te maken op de CT-scan.

Het dieet kan invloed hebben op uw lichaam, vooral als u medicijnen inneemt of al een ander dieet volgt. Overleg met uw arts of het onderzoek te combineren is met uw dieet of medicijnen.

In het volgende schema staat het voorbereidingsschema beknopt weergegeven:

1 dag vóór het onderzoek (zie bijlage voor voorbeelden)	Ontbijt: Vezelarme maaltijd + 50 ml Telebrix Lunch : Vezelarme maaltijd + 50 ml Telebrix Avondeten: Vezelarme maaltijd + 50 ml Telebrix
Ochtend van het onderzoek	Bij afspraak 's ochtends: geen ontbijt Bij afspraak 's middags: vloeibaar ontbijt

Heeft u een insulinepomp en/of bloedglucose sensor? Houdt er rekening mee dat deze voorafgaand aan het onderzoek verwijderd moet worden.

Algemene instructies

Na de avondmaaltijd vóór het onderzoek zijn alleen vloeistoffen toegestaan zoals sappen (appelsap, heldere vruchtenmixdranken), limonade van siroop, frisdrank (ook light), water, bouillon, thee en koffie. Dit geldt tot **na** het onderzoek.

Als het onderzoek in de middag plaats vindt, kunt u als ontbijt vloeibare etenswaren gebruiken zoals vla, yoghurt en kwark (alleen naturel eventueel met limonadesiroop).

In het dieet zijn vezels en vezelachtige bestanddelen in de voeding beperkt.

Groente en fruit bevatten veel vezels. Daarom zijn ze maar met mate toegestaan.

Fruit in de vorm van vruchtensappen zonder vruchtvlees en groente beperkt tot de toegestane soorten.

Drink voldoende, minimaal 10 glazen per dag. Zie de bijlage 'Wat mag wel en wat mag niet?' voor voorbeelden.

Probeer de dag van het onderzoek enkele malen naar het toilet te gaan voor ontlasting.

Belangrijk

- U mag uw medicijnen gewoon innemen
- Gebruik geen andere voedingsmiddelen dan verderop worden genoemd.
- Neem het contrastmiddel Telebrix volgens schema in.
- Start het vezelarme dieet één dag voor het CT onderzoek. De vezelarme voeding zorgt ervoor dat het contrastmiddel zich goed verspreidt door de darminhoud.

- Voor het onderzoek is het erg belangrijk dat u zich goed aan het vezelarme dieet houdt en dat u het contrastmiddel volgens schema inneemt (zie voorbereidings schema).

Het contrastmiddel (Telebrix)

Telebrix is een jodiumhoudend contrastmiddel. Als u allergisch bent voor jodium kunt u dit middel innemen maar meldt het wel bij aanvang van het onderzoek. Een onderzoek van de schildklier kan niet met dit onderzoek gecombineerd tot 1 week na het onderzoek.

U begint de dag voor het onderzoek met inname van de Telebrix:

- *Meng de Telebrix NIET aan met 950 ml water, zoals in de bijsluiter staat vermeld!*
- Houd er rekening mee dat Telebrix laxerend werkt.
- Neem 1 flesje Telebrix van 50 ml, bij het ontbijt, bij de lunch en bij het avondeten. U kunt de inhoud van het flesje eventueel met een glas limonade innemen.

Intraveneus jodiumhoudend contrast

Op verzoek van de aanvragend arts kan het zijn dat er voor het onderzoek jodiumhoudend contrastmiddel toegediend moet worden. Indien dit het geval is, leest u dan in de bijlage de informatie over jodiumhoudend contrastvloeistof goed door.

Nazorg:

Het is raadzaam om na het onderzoek niet zelf te gaan autorijden. Indien u contrastvloeistof heeft gehad is het raadzaam om 15 minuten te wachten in de wachtkamer na afloop van het onderzoek. U mag alles weer eten en drinken, probeert u wat extra te drinken dan normaal.

Op tijd aanwezig:

Wij werken op afspraak en verzoeken u op tijd aanwezig te zijn. Helaas kan het zijn dat u bij een te late aankomst een nieuwe afspraak moet maken om vertragingen voor alle volgende patiënten te voorkomen.

Uitslag:

De radioloog beoordeelt de foto's en stuurt de uitslag door naar uw huisarts of specialist.

Contact:

Heeft u voor, tijdens of na het onderzoek vragen, stelt u ze dan gerust.

Wanneer u verhinderd bent, wilt u dit dan tijdig doorgeven?

Op werkdagen zijn wij te bereiken van 08:00 tot 17:00

Hoorn: T 0229-257373

Hoorn en Purmerend: E Radiologie@dijklander.nl

Purmerend: T 0299-457535

Enkhuizen: T 0228-312345

Wat u WEL kunt eten

Graanproducten:

- Witbrood, beschuit, toast (naturel)
- Witte rijst, pasta (spaghetti en macaroni)
- Pannenkoeken (geen meergranenpannenkoeken),
- Custardpap, lammetjespap (rijstbloempap)

Groente en fruit:

- Aardappelen,
- Gaargekookte groenten, zoals wortelen, bloemkool, witlof, andijvie en spinazie,
- Vers fruit mits goed rijp, geschild en ontpit zoals banaan, appel en peer.

Alle soorten vlees, vis en kip

Soepen:

- Bouillon
- Soepen met stukjes vlees of kip
- Soepballetjes, vermicelli, macaroni en rijst.

Broodbeleg:

- Kaas, vleeswaren
- Zoet beleg (geen pindakaas, marmelade en jam met stukjes fruit), suiker
- Eieren, vlees, kip en vis.

Dranken:

- Vruchtensappen zonder vruchtvlees, limonade, frisdranken,
- Thee, koffie, (mineraal)water
- Melk en melkproducten (vla, yoghurt naturel)
- Alcoholische dranken.

Tussendoortjes:

- Chocolade (zonder nootjes)
- Soep

- Ijs (zonder nootjes)
- Cake (geen koekjes).

Specerijen:

- Zout
- Peper, paprikapoeder
- Nootmuskaat
- Kaneel, peterselie
- Mosterd, ketchup

Wat u NIET mag eten (vezelrijke voedingsbestanddelen)

Volkoren graanproducten:

- Bruin-, volkoren-, en roggebrood,
- Tarwe en maïszetmeel
- Muesli
- Volkoren en meergranenpasta's
- Havermoutpap, zilervliesrijst

Vezelige groente:

- Asperges
- Bleekselderij
- Zuurkool
- Snijbonen
- Sperziebonen
- Prei
- Doperwten,
- Peulvruchten
- Taugé
- Mais
- Champignons
- Tomaten en rauwkost

De volgende fruitsoorten:

- Onrijp fruit
- Sinaasappel en grapefruit
- Mandarijn
- Ananas
- Mango
- Kiwi
- Gedroogde (zuidvruchten) dadels, vijgen, pruimen, krenten, rozijnen en kokos

Noten, pinda's en zaden:

- Alle pindasoorten

- Alle nootsoorten, sesamzaad, maanzaad en zonnebloempitten

Broodbeleg:

- Pindakaas
- Marmelade en jam met stukjes fruit

Specerijen:

- Scherpe specerijen

Overige:

- Popcorn

Intraveneus jodiumhoudend contrastmiddel

U heeft een afspraak voor een onderzoek waarbij een contrastmiddel wordt gebruikt dat in de bloedvaten wordt ingespoten. Contrastmiddelen kunnen bij bepaalde groepen patiënten, de zogenaamde risicogroepen, leiden tot een allergische reactie of tot nierschade. Daarom vindt u in deze flyer uitleg over het contrastmiddel.

De werking van jodiumhoudend contrastmiddel

Deze informatie gaat over jodiumhoudende contrastmiddelen die bij radiologische onderzoeken in bloedvaten worden ingespoten, zoals bij een CT-scan, een angiografie (bloedvatonderzoek van slagaders, hart of kransslagaders) of een behandeling van de bloedvaten bijvoorbeeld dotteren of een stent plaatsen). Het gaat niet om het drinken van deze vloeistof. Ook ander vloeistoffen, zoals toegediend voor een onderzoek van de darmen (bariumpap), MRI-onderzoek, contrastmiddelen van de oogarts of onderzoek op de afdeling Nucleaire Geneeskunde vallen hier buiten. Tijdens het toedienen kunt u een gevoel van warmte krijgen. Vrouwen krijgen soms het gevoel te moeten plassen. Deze gevoelens verdwijnen binnen enkele minuten.

In uitzonderlijke gevallen kunnen ook andere bijwerkingen optreden, zoals:

- misselijkheid, jeuk, galbulten of niesbuien
- ernstige allergische reacties op het contrastmiddel

De afdeling Radiologie heeft maatregelen getroffen om deze ernstige bijwerkingen goed te kunnen voorkomen of behandelen. Reacties op het contrastmiddel kunnen ook pas enige minuten na de inspuiting optreden. Daarom moet u tot ongeveer 20 minuten na toediening in het ziekenhuis blijven. Als uw onderzoek korter duurt dan twintig minuten blijft u dan nog een aantal minuten in de wachtkamer.

Effect op de nieren

Als we verwachten dat er bij u contrastmiddel ingespoten gaat worden moet de nierfunctie aan de hand van bloedwaarden bekend zijn. Mocht dit niet bij ons bekend zijn, dan dient u minimaal 3 dagen voor de afspraak bloed af te laten nemen bij het afnamelaboratorium in het ziekenhuis. U krijgt hiervoor via de

aanvragend arts een bloedafname formulier.

Het belangrijkste probleem dat zich kan voordoen is een tijdelijke of blijvende verslechtering van de werking van nieren. Deze problemen kunnen zich vooral voordoen bij:

- nieren die al slecht werken
- uitdroging
- gebruik van zogenaamde NSAID's. Deze middelen worden gebruikt tegen pijn en om ontstekingen te remmen. Veel gebruikt zijn Diclofenac, Ibuprofen en Naproxen. Wilt u weten of de geneesmiddelen die u gebruikt tot de groep NSAID behoren, dan kunt u dit informeren bij uw apotheek, huisarts of specialist. Ook kunt u dit via internet opzoeken, bijvoorbeeld bij www.apotheek.nl

Als er bij u sprake is van een van de bovengenoemde problemen, dan is het van belang te weten of er nadere maatregelen noodzakelijk zijn, zoals toedienen van extra vocht. Als er sinds het maken van de afspraak voor het onderzoek het volgende heeft voorgedaan:

- ernstige diarree of braken
- u bent begonnen met nieuwe medicijnen die effect hebben op de werking van de nieren, waarschuwt u dan in deze gevallen of bij twijfel de specialist die u heeft verwezen voor het onderzoek met intraveneus toegediend jodiumhoudend contrastmiddel.

Het is belangrijk om de dag voor en na het onderzoek voldoende te drinken (totaal anderhalf a twee liter per dag). Overleg met uw arts als u NSAID's (zie eerder genoemd) gebruikt. Deze mag u namelijk 12 uur voor en na het onderzoek niet meer innemen. In sommige gevallen mogen deze medicijnen pas weer gestart worden wanneer de aanvragend specialist de nierfunctie gecontroleerd heeft 7 dagen na contrasttoediening.

Als uit laboratoriumonderzoek is gebleken dat de werking van de nieren onvoldoende is, moet worden bekeken hoe groot het risico van toediening van contrastmiddel is.

Als de werking van de nieren te ernstig gestoord is, zijn er de volgende mogelijkheden:

- de verwijzend specialist zal nagaan hoe belangrijk het onderzoek voor u is en of er andere onderzoeken of behandelingen mogelijk zijn zonder toediening van contrastmiddel.
- of u krijgt via een infuus extra vocht toegediend. Hiervoor wordt u 1,5 uur voor het onderzoek opgenomen (dagopname) in het ziekenhuis. In sommige gevallen kan de aanvragend specialist beslissen dat u ook na het contrastonderzoek nog 6 uur opgenomen dient te worden vanwege het toedienen van extra vocht.

Dagopname (indien voor u van toepassing)

U meldt zich ongeveer 1,5 uur voor de geplande afspraaktijd op de dagbehandeling.

- Op de afdeling wordt een infuus ingebracht waardoor men een zoutvloeistof laat inlopen om te zorgen dat de nieren goed doorspoelen. Op de afspraaktijd wordt u naar de afdeling radiologie gebracht. Meestal zal door hetzelfde infuus het contrastmiddel worden in gebracht. Na het onderzoek wordt het infuus verwijderd en kunt u naar huis. In enkele gevallen wil de aanvragend arts dat ook na het onderzoek de nieren goed doorgespoeld worden en krijgt u nogmaals een infuus met zoutvloeistof. Het infuus wordt daarna op de opname afdeling verwijderd.
- Zodra het contrastonderzoek is afgerond verwijderd de laborant het infuus. Omdat u contrastmiddel gekregen heeft en u daar mogelijk allergisch op kunt reageren, vragen wij u nog 10 minuten in de wachtkamer plaats te laten nemen. Als u zich na deze 10 minuten goed voelt mag u de afdeling verlaten, tenzij anders wordt vermeld.
- 2 tot 7 dagen na het contrastonderzoek dient de aanvragend arts u opnieuw door te verwijzen voor bloedafname om uw nierfunctie te controleren. Dit om na te gaan of uw nierfunctie weer terug is naar zijn normaalwaarde.

Metformine

Indien u met tabletten behandeld wordt voor suikerziekte is het van belang om te weten of de nieren goed werken. Als de nieren niet goed werken en u gebruikt

metformine (dit is het zelfde als Glucophage®) voor de suikerziekte, is het mogelijk dat u dit middel niet meer mag gebruiken. Als u niet weet welke soort tabletten u gebruikt, vraagt u er dan naar bij uw arts of apotheker. Informeert u zo vroeg mogelijk bij uw arts of specialist of u de metformine moet laten staan. Wacht hiermee niet tot de dag van het onderzoek! Indien u de metforminetabletten moet laten staan, informeer dan of u tijdelijk andere tabletten moet krijgen. Ook zal de werking van de nieren gecontroleerd moeten worden voordat u weer de metformine mag innemen.

Meer informatie

Indien u meer informatie wenst over dit onderwerp of indien deze informatie vragen oproept bij u, kunt u meer informatie krijgen via internet www.radiologen.nl (jodiumhoudende contrastmiddelen) en bij de afdeling radiologie.

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-00982-NL 14-09-2021